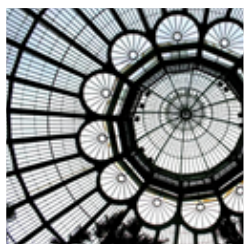
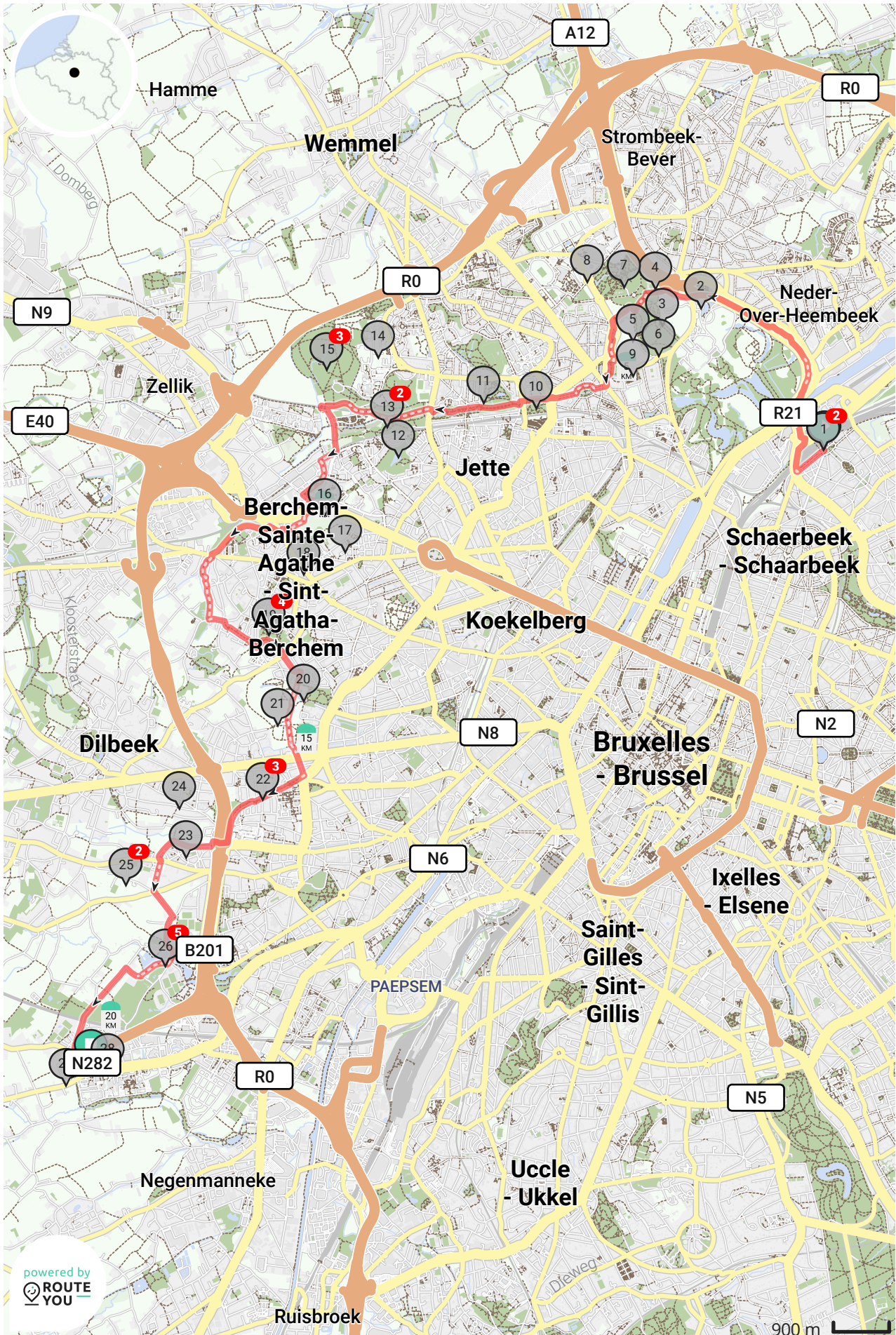

Groene wandeling Brussel - Etappe 1

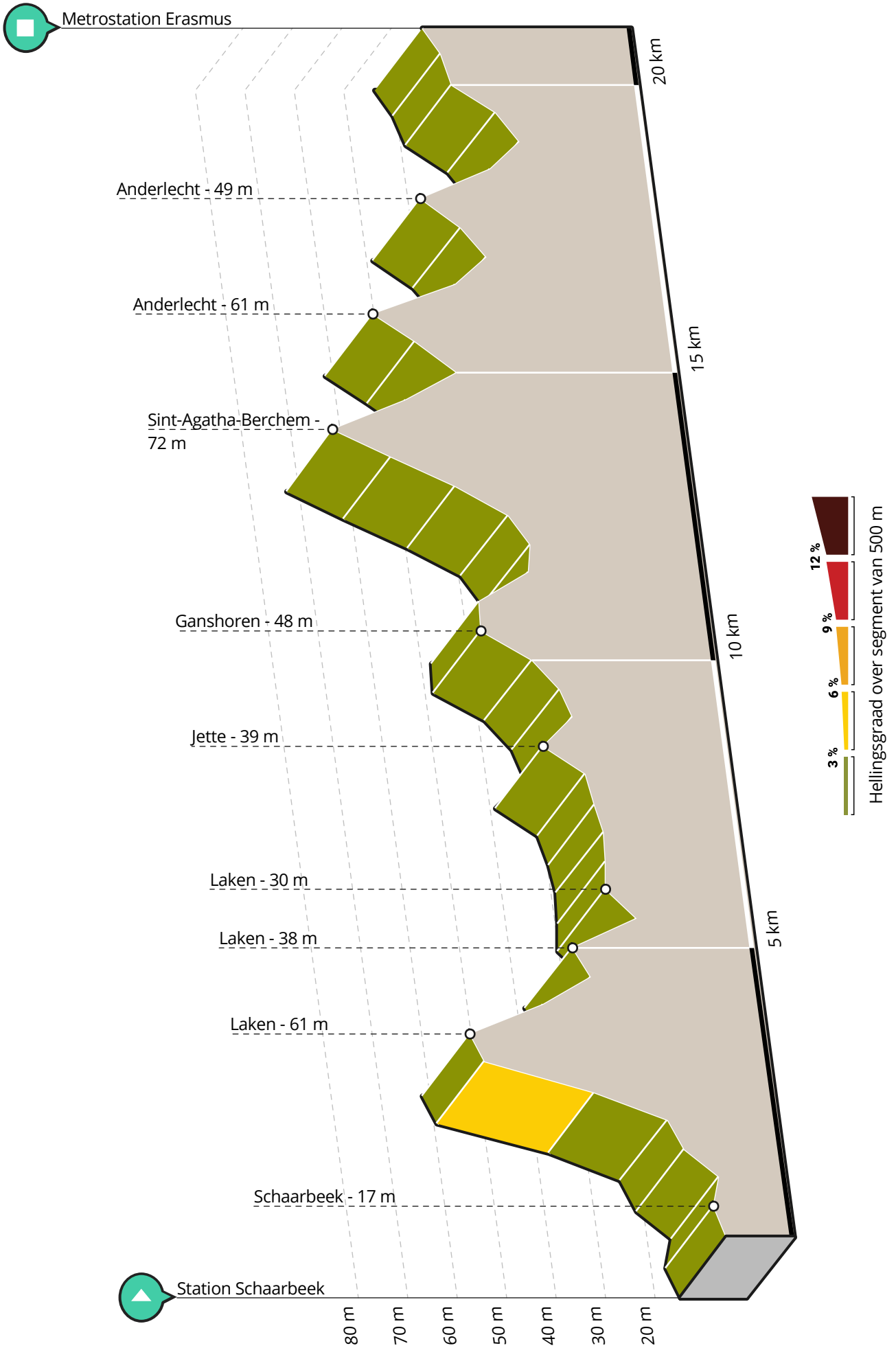
Deze route wordt jou aangeboden door

BartDR





map data: © OpenStreetMap Contributors; Cartography: © RouteYou



Groene wandeling Brussel - Etappe 1

Lengte: 21.0 km

Stijging: 183 m

Moeilijkheidsgraad: 7/10

Station Schaarbeek

Metrostation Erasmus

Routebeschrijving

Na onze winterexpeditie door het Hageland, gaan we op verkenning in het hoofdstedelijk Gewest Brussel. Nee, deze keer geen GRI! :-)

De Groene Wandeling is een project van Leefmilieu Brussel. Een aaneenschakeling van parken, groene bufferzones, speelpleinen, sportvelden, beekvalleien, natuurreervaten en partijen bos.

We wandelen door bijna alle gemeenten van het Brusselse gewest.

58 km wandelplezier, die we in drie etappes opsplitsen.

Bezienswaardigheden**Station Schaarbeek**

Flamsk Brabant



- Afstand langs route: 0.0 km

**Afbeelding 1:** Station Schaarbeek (Bron: *Japplemedia*)

Station Schaarbeek is een groot spoorwegstation in het noorden van de Brusselse gemeente Schaarbeek. Het station telt 13 perronsporen.

Het eerste stationsgebouw dateerde uit 1864 en was niet meer dan een houten hutje in een landelijk gebied. Pas in de twintigste eeuw kwam er bebouwing in de omgeving van het station. Op het einde van de 19de eeuw werd het gebouw vervangen door een stenen gebouw, ontworpen door architect Franz Seulen in 1887. Dit is de linkervleugel van het

huidige stationsgebouw. In 1913 werd het station verder uitgebreid met een rechtervleugel in Vlaamse neo-renaïssancestijl. Het gebouw kreeg op 10 november 1994 de status van beschermd monument.

**Train World**

1000 Bruxelles, Bruxelles



- Afstand langs route: 0.0 km

**Afbeelding 2:** Train World (Bron: *Jean Dujardin*)

Vandaag is het station van Schaarbeek een indrukwekkend gebouw. Maar in 1864 is het niet veel meer dan een houten constructie. Pas in 1887 ontwerpt architect Franz Seulen de linkervleugel van het huidige station in steen.

Een dertigtal jaren later volgt de imposante rechtervleugel. Het station groeit uit tot een treinknooppunt met maar liefst 13 perrons. Tot 2000 vertrekken hier de autoslaaptreinen naar Zuid-Europa. Sinds de sluiting van de loketten in 2013 is het station alleen nog maar een stopplaats. Maar de allure blijft. Sinds 2015 is Schaarbeekse station het decor voor het trainmuseum Train World.

Vanaf hier volg je enkele kilometers de Groene Wandeling, een wandel- en fietslus van ruim 60 kilometer langs vele parken, bossen en natuurgebieden rond Brussel.

**Koninklijke Serres van Laken**

Laken



- Afstand langs route: 3.29 km

De Koninklijke Serres van Laken zijn een prachtvoorbeeld van art nouveau. Ze werden gebouwd door Alphonse Balat in opdracht van Leopold II. Het begin- en eindpunt van de spanten steunen op de grond zodat de serre het beeld biedt van een glazen koepel die door luchtbogen wordt geschoord. Door de enorme afmetingen was het mogelijk hier Kongolese palmbomen te planten. De



Afbeelding 3: Koninklijke Serres van Laken

kassen waren bedoeld als symbool van 's konings koloniale macht in Belgisch-Kongo. Planten uit die streek zouden die macht illustreren.

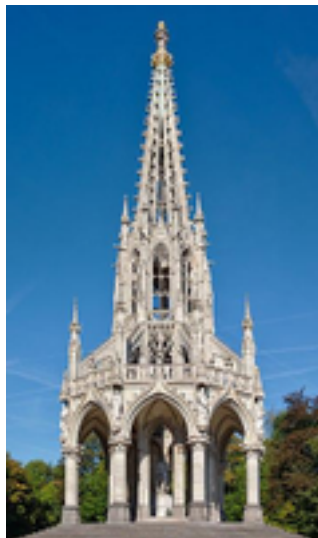
Bron: Wikipedia



Monument voor de Dynastie
Brussel, Laken, Brussel



- Afstand langs route: 3.78 km



Afbeelding 4: Monument voor de Dynastie (Bron: Trougnouf (Benoit Brummer))

Het Monument voor de Dynastie is een monument ter ere van koning Leopold I van België in het Park van Laken te Brussel. Het monument staat op het Vorstehuisplein op een heuveltop van 50 meter hoog. Het monument beëindigt de monumentale as die vertrekt vanaf het portaal van het kasteel van Laken en die na de kruising met de Koninklijk Parklaan via de Vorstehuislaan naar het monument loopt.



Amerikaans Theater
Brussel, Laken, Brabant Flamand



- Afstand langs route: 3.84 km



Afbeelding 5: Amerikaans Theater (Bron: Wouter Hagens)

Het Amerikaans Theater is de naam die sinds 1958 werd gebruikt voor de studio's van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie op de Brusselse Heizel. Het complex is opgebouwd uit de restanten van het Amerikaans paviljoen van Expo 58, de wereldtentoonstelling van 1958 in Brussel. Gelegen in het Lakense Ossegempark op de hoek van de Madridlaan en de Dikkelindelaan. De VRT stopte pas in 2012 met uitzenden vanuit het gebouw.



Kasteel van Stuyvenberg
Brabant Flamand



- Afstand langs route: 4.18 km



Afbeelding 6: Kasteel van Stuyvenberg (Bron: Autor/-in unbekannt/Unknown author)

Het kasteel van Stuyvenberg is een kasteel en koninklijk domein in de Belgische plaats Laken, in de

hoofdstad Brussel. Het bevindt zich nabij het Park van Laken en behoort tot de Koninklijke Schenking. Sinds 2017 wordt het op de privémarkt verhuurd.

Op het domein ligt een 19e-eeuwse villa en een oudere kasteelhoeve met een vierkante toren. De grote tuin maakte ooit deel uit van het Kasteel van Laken.

 **Sint-Annabron**

 - Afstand langs route: 4.18 km



Afbeelding 7: Sint-Annabron (Bron: *Copyright Hans Welens*)

Meer dan 100 bronnen in Brussel !

"Op zondag kan je in Laken wel nog de Sint-Annadreef afstappen van aan de Onze-Lieve-Vrouwekerk tot bij de Sint-Annabron met de gelijknamige kapel. De brede straten aan het kruispunt doen vermoeden dat het hier druk is in de week, maar op zondag kan je het water nog goed horen plenzen. Het is een van de heilzaamste geluiden voor een mensenaar, naar het schijnt. Als we in de stenen bak afdalen, die aartshertogin Isabella (1566-1633) nog liet aanleggen, zie je behalve de lucht vijf buisjes die mooie ronde straaltjes water werpen.

De bron heette in 1360 nog sente marien, andere namen waren de Welleborre en de Vijf Wondenbak, verwijzend naar de vijf wonden van Christus, wat verbasterde tot 'vijf honden'. Van Nieuwenhuysen vertelt in Volksverhalen uit Noord-West Brussel over de legende van de vijf hondenbak, over een blinde jongen die elke dag tussen Laken en Grimbergen ging bedelen en hoe vijf honden de dieven besprongen die het op zijn geldbeursje gemunt hadden. Sindsdien zou er een bron ontspringen met water dat heilzaam

voor de ogen was, al zochten ook koortslijders er afkoeling. (...) Lakenauteur Arthur Cosyn schrijft in 1904 dat sterk ongelovige Lakenaars niet meer geloven in de kracht van de Sint-Annabron. En ook dat hier nog stilte heerst en de geur van vroeger hangt. Het is 110 jaar later, op een zondag, niet anders." (Bron: BRUZZ, An Devroe, 06/08/2014)

 **Passerelle**

 - Afstand langs route: 4.27 km



Afbeelding 8: Passerelle (Bron: *www.belgeoblog.be*)

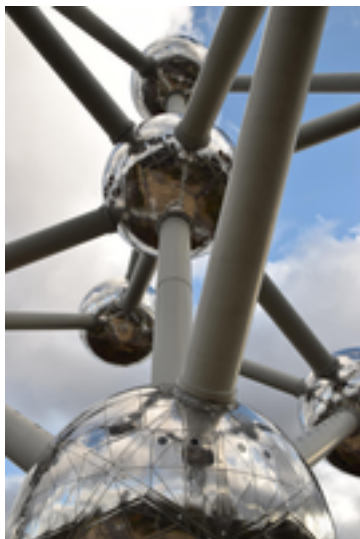
De betonnen passerelle van Expo 58 was zo hoog dat de gondels van de kabelbaan eronderdoor gingen. En ze was zo breed dat ze werd aangekleed door tuinarchitecten als RenÚ PechPre. Het zestig meter lange gevaarte overspande het dal tussen de twee groene zones van het Expo-terrein, het Park van Laken en het Ossegempark. Na een goede tien jaar werden de onderhoudskosten te hoog en werd de brug gesloopt. Vandaag zijn enkel nog begin en einde aanwezig. Zo kan men in het Ossegempark de brug met de authentieke tarmac, kiezeltegels en balustrades nog op wandelen.

Bron : belgeoblog.be

 **Atomium**

 - Afstand langs route: 4.53 km

In het prachtige boek Brutopia beschrijft Pascal Verbeken hoe het maar weinig scheelde of het Atomium was nooit gebouwd. Het plan was om een



Afbeelding 9: Atomium (Bron: *Filharmoniker*)

500m hoge betonnen toren te bouwen op deze plaats. Wegens veiligheid voor het vliegverkeer van Zaventem werden deze plannen opgeborgen. Er was ook een voorstel van Expo-commissaris graaf Moens de Fernig om een Eiffeltoren-op-zijn-kop te bouwen. Ook dat plan sneuvelde gelukkig.



De tuinen van de bloemist - Laken



- Afstand langs route: 5.02 km



Afbeelding 10: De tuinen van de bloemist - Laken

Het is een bijzonder mooi aangelegd park, dat naast bijvoorbeeld een unieke collectie camelia's, acacia's en erg oude hulststruiken, een prachtig uitzicht biedt op Brussel. Deze tuinen grenzen aan het Sobieskipark, dat op het parcours van de Brusselse 63 km lange Groene Wandeling ligt. Het is vlot bereikbaar met de metro (lijn 1A halte Stuyvenberg).

De Groene Wandeling is over de hele lengte aangeduid met wegwijzers, en kruist regelmatig tram-, bus- en metrolijnen. Een bezoekje aan de Tuinen is heel goed te combineren met een mooie wandeling!



Jeugdparc

Graafschap Jettelaan 3, 1090 Jette, Brussels Hoofdstedelijk Gewest



- Afstand langs route: 6.25 km



Afbeelding 11: Jeugdparc (Bron: *screen.brussels*)

Zoals de naam laat vermoeden, is dit stadspark vooral bestemd voor de jongeren. Men vindt er allerlei sportfaciliteiten terug, zoals het mini-golfterrein, de tennis- basket- en voetbalterreinen, omheinde banen voor de skateboarders en inlineskaters. Ook de mindervalide jongeren kunnen in het Jeugdparc terecht (Routeyou- Basilica Koekelberg, z.d.).

In de nabijheid liggen de tramhaltes Guillaume De Greef en Kerkhof van Jette (= lijnen 19,51,53). Het station van Jette bevindt zich op wandelafstand.



Koning Boudewijnpark



- Afstand langs route: 6.88 km



Afbeelding 12: Koning Boudewijnpark (Bron: (c) *J.P.Remy - Visit Brussels*)



Afbeelding 13: Koning Boudewijnpark (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)



Afbeelding 14: Koning Boudewijnpark (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)



Afbeelding 15: Koning Boudewijnpark (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)

Oorspronkelijk werd er een snelweg gepland door dit gebied. In 1977 besliste de gemeente Jette echter om een park aan te leggen in de Molenbeekvallei. Dit park zou het Laarbeekbos, de moerassen van Jette en Ganshoren, het Poelbos, het Dieleghembos en de Heilig Harttuin met elkaar moeten gaan verbinden. Met de afwerking van de derde fase in 1989 werd dit streefdoel effectief gerealiseerd. Door alle groene ruimtes met elkaar te verbinden wilde men een noordelijke tegenhanger creëren voor het Terkamerenbos en het Zoniënwoud in het zuiden en de parken in de Woluwevallei in het oosten van

Brussel. Naar aanleiding van de 150ste verjaardag van de monarchie in 1980 werd het park vernoemd naar koning Boudewijn.



Kasteel De Rivieren



- Afstand langs route: 7.93 km



Afbeelding 16: Kasteel De Rivieren (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)



Afbeelding 17: Kasteel De Rivieren (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)

Het kasteel ontleent zijn naam aan de heren 'de Rivieren d'Aerschot' en het oudste gedeelte is de vierkante stenen slottoren uit de 13de eeuw. Het kasteel kende verschillende verbouwingen en uitbreidingen maar was rond de 18de eeuw volledig verwaarloosd en leek eerder een ruïne. Na te zijn verwoest door verschillende vuurhaarden verkochten de laatste erfgenamen het goed aan een Zwitserse maatschappij die het tegen hoge kosten restaureerde alvorens het uit te baten als plaats voor seminaries en evenementen. Het kasteel en het park zijn sinds 1983 geklasseerd cultureel erfgoed als enig en uniek overblijfsel van middeleeuwse origine en feodale stijl in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.



Koning Boudewijnpark

Kleine Sint- Annastraat, 1090 Jette, Brussel



- Afstand langs route: 7.94 km



Afbeelding 18: Koning Boudewijnpark



Afbeelding 19: Koning Boudewijnpark

Het park strekt zich uit over de Molenbeekvallei en vormt een geheel van halfnatuurlijke landschappen en meer op recreatie gerichte zones. Het maakt ook integraal deel uit van een Natura 2000-gebied.

Het eerste deel van de site omvat de Heilig-Harttuin en het laagst gelegen deel van de Molenbeekvallei. Dit gedeelte werd omgetoverd tot een klassiek landschapspark met een afwisseling van grasperken, vijvers, plantenborders, bos en populierenaanplanting. De noordflank wordt begrensd door het Dielegembos.

In het tweede deel werd er een vijver aangelegd. Vanuit een ecologisch streven werden de bermen van

deze vijver gerestaureerd om hen van een typische waterkantbeplanting te voorzien.

Het derde deel wordt gekenmerkt door een parkzone rond de chalet van Laarbeek, weides, de boomgaard, de kinderboerderij van Jette en de site van de Gallo-Romeinse villa. U vindt er overal bronnetjes en het wordt doorkruist door kleine pittoreske paden.

Het grenst onmiddellijk aan het Laarbeekbos, het natuurreserveaat van Poelbos en het natuurreserveaat van het moeras van Jette. Tal van bomen werden opgenomen in de inventaris van de opmerkelijke bomen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In de drie delen van het park werden onlangs meerdere speelterreinen aangelegd (Leefmilieu.Brussels, z.d.).

Doorheen het gebied lopen verschillende wandelingen zoals de "groene wandeling" of de GR 126 (Brussel - Semois vallei). Deze ontwikkelde route in het Koning Boudewijnpark loopt grotendeels gelijk met het parcours de GR 126.

Het park is een echte groene oase in de stad met talrijke rustplekjes. Het is zeker aangeraden om hier even halt te houden.



Moeras van Jette



- Afstand langs route: 8.08 km



Afbeelding 20: Moeras van Jette (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)

De plaatsnaam Brussel komt van Bruocsella in het Frankisch 'bruoc' + 'sella' wat evolueerde tot Broekzele, wat zoveel betekent als 'nederzetting (zele) bij het moeras (broek)'. Van dat 'broek' is er vandaag niet veel meer over. Daarom is de beslissing van het Brussels Gewest uit 1984 om deze zone van hoge biodiversiteit te beschermen en om er in 1994 een natuurreserveaat van te maken een zeer waardevol besluit geweest. Sinds 1998 is het natuurreserveaat



Afbeelding 21: Moeras van Jette (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)



Afbeelding 22: Moeras van Jette (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)

zelfs erkend als Natura 2000 beschermingsgebied.



Universitair Ziekenhuis Brussel
Brussel



- Afstand langs route: 8.23 km



Afbeelding 23: Universitair Ziekenhuis Brussel (Bron: Tram Bruxelles)

Het Universitair Ziekenhuis Brussel is het ziekenhuis van de Vrije Universiteit Brussel. Het is verbonden aan de Faculteit Geneeskunde en Farmacie van de

VUB en werkt nauw samen met het departement Gezondheidszorg van de Erasmushogeschool Brussel. Deze drie vormen samen met Health City de Medische Campus Jette. Deze is gevestigd in Jette, een van de negentien gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het ziekenhuis werd in 1977 opgericht vanuit de VUB door de drijvende kracht van Frans De Pauw.



Chalet du Laerbeek



- Afstand langs route: 8.64 km



Afbeelding 24: Chalet du Laerbeek



Afbeelding 25: Chalet du Laerbeek

Fantastische plek om te komen met kinderen. Vriendelijke bediening. Heerlijk terras.



Laarbeekbos
Jette, Brussel



- Afstand langs route: 8.75 km

Het Laarbeekbos is een bos in de gemeente Jette, in het noorden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het heeft een oppervlakte van 34 ha en vormt daarmee het grootste bosgebied in het noorden van het gewest. Het bos ligt op de grens met het Vlaams Gewest en sluit in het noorden aan op een openruimtegebied, hoewel de R0 hier een barrière vormt. In het zuiden en zuidoosten grenst het



Afbeelding 26: Laarbeekbos (Bron: *Filharmoniker*)

Laarbeekbos aan andere groene ruimten: het Poelbos, het Koning Boudewijnpark en de Moerassen van Jette-Ganshoren. In het oosten grenst het bos aan de Campus Jette met het Universitair Ziekenhuis Brussel.



Bronnen van de Laarbeek



- Afstand langs route: 8.83 km



Afbeelding 27: Bronnen van de Laarbeek (Bron: *Copyright Abdessamad Mellas*)

Meer dan 100 bronnen in Brussel ! Eigenlijk zijn het eerder doorsijpelingen dan echte bronnen die de Laarbeek voeden. Aan het oppervlak van de bospoel die zich gevormd heeft op de bodem van de oude steengroeve, kan men nochtans een gele vlek bemerken, afkomstig van een bron met aanzienlijk debiet op de bodem van de poel, die de zavel uit de ondergrond opwerpt. De uitbating van de steengroeve door de monniken van de abdij van Dielegem werd aan het einde van de 15de eeuw gestaakt, omdat die voortdurend overstromde door het overvloedige bronwater. De ontgonnen steen was een kalkzandsteen die diende voor het optrekken van talrijke prestigieuze gebouwen, zoals de Sint-Michiels en Sint-Goedele kathedraal in Brussel.



Zavelenberg



- Afstand langs route: 10.45 km



Afbeelding 28: Zavelenberg

De Zavelenberg in Sint-Agatha-Berchem is een overblijfsel van agrarisch gebied in Brussel. Het behield zijn oude structuur met hagen, afsluitingen en boomgroepjes. De ongelijke topografie van de Zavelenberg is een gevolg van de uitbating van de groeve van kalksteen die het landschap in de middeleeuwen sterk doorgroefde. Het hoogste punt van de Zavelenberg is een ronde beboste heuvel die vroeger ten onrechte "den Romeinen graf" werd genoemd. De snelle verstedelijking van Sint-Agatha-Berchem en Ganshoren na de aanleg van de Keizer Karellaan betekende een forse verkleining van het gebied van de Zavelenberg, dat zo ook definitief in tweeën werd gesneden. Van het oorspronkelijke landbouwgebied blijft nog een stuk van 16 hectare over. In de weiden van de Zavelenberg grazen nu de runderen van de laatste landbouwer in Brussel. Een dreef witte kastanjelaars leidde vroeger naar de kasteelhoeve die in de jaren 1950 werd afgebroken. De Zavelenberg vormt sinds 1989 een beschermd landschap en sinds 1992 een gewestelijk natuurreserveaat.

De Zavelenberg is ongetwijfeld vooral interessant voor zijn landschap maar is ook ecologisch van belang. De groenblijvende hagen, de droge en vochtige weilanden, het bos en de groepen populieren vormen kostbare biotopen voor fauna en flora. Er zijn bijvoorbeeld heel veel hazen op het terrein, maar ook een groot aantal vogels en amfibieën. Op de hellingen groeit de groene helleborus, een heel zeldzame plant in Brussel, die alleen hier voorkomt. Door de aanwezigheid van kalk in de bodem, vindt men er in de lente ook overvloedig veel daslook. Onder de oudere

populieren, in de kuil aan de voet van de helling, groeien bosanemonen, bosjes speenkruid, gevlekte aronskelken en wespenorchis.



Cité Moderne

Beheerstraat, 1082 Sint-Agatha-Berchem



- Afstand langs route: 10.45 km



Afbeelding 29: Cité Moderne (Bron: Ben2)

Je bent hier in de Cité Moderne. Wist je dat deze tuinwijk in 1925 de hoofdprijs van de Exposition des Arts Décoratifs in Parijs kreeg. Het maakte zo haar bedenker, Victor Bougeois, wereldberoemd. Ze wordt vaak vermeld in kunstboeken over architectuur. De Beheerstraat in Sint-Agatha-Berchem is de centrale as van de Cité Moderne, een tuinwijk die de tegenpool is van de romantische stijl van tuinwijken zoals je die vindt in tuinwijk Le Logis-Floréal. De Cité Moderne bestaat uit 275 woningen en is tussen 1922 en 1925 gebouwd door een coöperatieve vennootschap voor sociale woningbouw. Ze is ontworpen door architect Victor Bourgeois (1897-1962). Hij was de avant-gardistische voortrekker in België van het modernisme, dat een reflectie over architectuur en urbanisme nastreefde. De huizen en kleine appartementsgebouwen zijn gebouwd in een kubistische stijl zonder franjes. De woningen bestaan uit sobere ruimtes met rechte hoeken en platte daken. In die tijd was het gebruik van gewapend beton een nieuwe techniek, die de bouwkosten hielp te drukken. Elke woning is op zo'n manier ingeplant dat het daglicht het best wordt opgevangen (sommige huizenrijen zijn volgens een zaagtandpatroon gebouwd). Bovendien heeft elk huis een privétuintje, waar iets gekweekt kan worden. Deze woonwijk is het eerste voorbeeld van deze bouwstijl in België.



Sint-Agatha-Berchem

Sint-Agatha-Berchem, Brussel



- Afstand langs route: 10.85 km



Afbeelding 30: Sint-Agatha-Berchem (Bron: nl:Gebruiker:LennartBolks)

Sint-Agatha-Berchem, vaak afgekort tot Berchem of naar Frans voorbeeld Berchem-Sint-Agatha genoemd, niet te verwarren met Berchem nabij Antwerpen of Berchem bij Kluisbergen, is een plaats en gemeente in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Tot 1954 behoorde de gemeente nog tot het Nederlandstalig gedeelte van de toenmalige provincie Brabant. De gemeente telt ruim 24.000 inwoners.



De waterweg van de Kweepereboom

Avenue du Cognassier 82, 1082 Berchem-Sainte-Agathe, Bruxelles



- Afstand langs route: 13.31 km



Afbeelding 31: De waterweg van de Kweepereboom



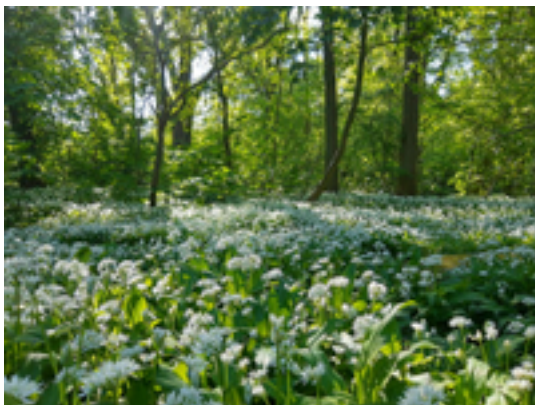
Het Wilderbos

Groendreefstraat 7, 1082 Sint-Agatha-Berchem, Brussels Hoofdstedelijk Gewest



- Afstand langs route: 13.61 km

Het Wilderbos dankt zijn naam wellicht aan een



Afbeelding 32: Het Wilderbos

boerderij genaamd 't Hof ter Wilst, waarvan al sprake was in de 13e eeuw. Deze boerderij was omringd door kleine bossen, waaronder het Wydelsbosch. De meeste van die bossen dateren uit de 16e eeuw. Voorheen behoorde het bos toe aan de Kartuziers van Scheut en werd het gebruikt als steengroeve. Gezien de povere staat van de groeve werd de site rond 1515 bebost.

Dit bos is zeer heuvelachtig en de bronnen van de Parucqbeek ontspringen onder aan de site. Deze waterloop mondde uit in de Molenbeek bij het Hunderenveld.

Het park werd in 1993 door Leefmilieu Brussel in beheer genomen. In 2019 zijn de poel en de wetlands stroomafwaarts hersteld. In het raam van die werken werden talrijke bronnen en watertjes geïdentificeerd en werden de sloten die de vijver voeden schoongemaakt. Bovendien is samen met de gemeente onderzocht hoe het water van de begraafplaats naar het park kan worden omgeleid. Ook de hydraulische installaties (plaatsing van dammen, ...) zijn opnieuw geëvalueerd om zoveel mogelijk water in het park vast te houden.

Meer informatie op: <https://gardens.brussels/nl/groene-ruimten/wilderbos>



Oude Sint-Agathakerk



- Afstand langs route: 13.71 km

Je moet goed opletten om deze parel zo maar niet voorbij te rijden, want de prachtige Oude Sint-Agathakerk ligt verscholen achter bomen.



Afbeelding 33: Oude Sint-Agathakerk (Bron: *Pascal Brackman*)



Bronnen van de Paruckbeek



- Afstand langs route: 13.71 km



Afbeelding 34: Bronnen van de Paruckbeek (Bron: *Copyright Abdessamad Mellas*)

Meer dan 100 bronnen in Brussel !

In het Wilderbos liggen twee goed zichtbare bronnen die de Paruckbeek voeden. Langs geleden mondde die in de Molenbeek uit maar tegenwoordig eindigt hij helaas in de watercollector. Deze beboste heuvel waarop beide bosbronnen ontspringen, was in de Middeleeuwen een landbouwgebied dat bewerkt werd door boerderij Hof ter Wilst. In de 19e eeuw werd van het gebied een park gemaakt. Dat geraakte rond 1920 in verval en sindsdien is het opnieuw verbost.



Bron van de Leibeek



- Afstand langs route: 14.42 km

Meer dan 100 bronnen in Brussel !

Deze bron staat nog vermeld op de stafkaart van het



Afbeelding 35: Bron van de Leibeek (Bron: *Copyright Abdessamad Mellas*)

NGI uit 1989. Momenteel lijkt ze zich in een vijver te bevinden die gevormd werd nadat de uitstroom van de vallei werd volgestort. Het water komt opnieuw tevoorschijn aan de onderkant van dit indrukwekkend talud. Het oranjekleurige water vormt de Leibeek, een zijbeek van de Maalbeek, en slingert zich door een mooi, moerassig elzenbosje alvorens langs enkele moestuintjes te lopen. 'Leibeek' is een vrij veel voorkomende naam voor waterlopen in Brussel en Vlaanderen.



Scheutbos

Sint-Jans-Molenbeek, Brussel



- Afstand langs route: 14.75 km



Afbeelding 36: Scheutbos (Bron: *Filharmoniker*)

Het Scheutbos is een park en bosgebied gelegen in de Belgische gemeente Sint-Jans-Molenbeek vlak bij de Louis Mettwielaan. Het park is 50 ha groot en wordt beheerd door Leefmilieu Brussel. 44 ha van het gebied bestaat uit een geklasseerde site en de overige 6 ha vormen een regionaal park. In de achtste eeuw was het Scheutbosgebied een steenkoolbos. 400 jaar later was het bijna helemaal ontgonnen en werd het landbouwgebied. In de Middeleeuwen vond er een belangrijke slag plaats: de Graaf van Vlaanderen versloeg er in 1356 de Brusselse

troepen. Op kaarten uit 1775 is het gebied te zien als een bosrijk gebied waar twee riviertjes, de Molenbeek en de Leibeek, de vochtige weiden en hellingen doorkruisen. Vanaf de 19e eeuw begon echter de verstedelijking die pas in 1990 eindigde. Had de gemeente Molenbeek dit gebied niet in erfpacht gegeven aan Leefmilieu Brussel, dan was het Scheutbos allicht volledig verdwenen.



Moortebeek

Moortebeek, Anderlecht



- Afstand langs route: 15.89 km



Afbeelding 37: Moortebeek (Bron: *Wikipedia*)

Moortebeek is een wijk van de gemeente Anderlecht. De wijk sluit aan bij het naburige Sint-Jans-Molenbeek. Het is een voorbeeld van een tuinwijk. Moortebeek is vrij groen. Je treft er tal van straten die verwijzen naar schrijvers. Pascal Verbeken geeft aan in zijn boek Brutopia dat dit een hint is naar de bewoners om zich "mits lectuur van de klassieken men zich kan verheffen uit de staat van onwetendheid". Dat is zeker gelukt met Dokter Albert Marteaux die hier opgroeide. Hij schopte het tot enigste communistische minister in de Belgische geschiedenis.



Shakespearelaan



- Afstand langs route: 15.92 km




Afbeelding 38: Shakespearelaan (Bron: *Pascal Brackman*)

Nog een verrassende strook groen in Anderlecht: de

prachtige Shakespearelaan is aan beide kanten omzoomd met een imposante bomenrij.

 **Tuinwijk Moortebeek**

 - Afstand langs route: 15.99 km




Afbeelding 39: Tuinwijk Moortebeek (Bron: *Pascal Brackman*)

In 1921 werd de coöperatieve huurdersmaatschappij "Les Foyers collectifs" gesticht met als doel een nieuwe tuinwijk aan te leggen. Ze kocht een twintigtal hectare aan in Anderlecht, dicht bij het oude dorpje Moortebeek.

Ongeveer 360 woningen werden gebouwd in de volgende jaren en vanaf 1923 werden ze voor het eerst bewoond. De bewoners kregen te kampen met heel wat problemen: ongeasfalteerde en modderige wegen die niet voorzien waren van riolering of straatverlichting. De huizen waren onafgewerkt en drinkbaar water was niet beschikbaar. Er waren geen winkels noch scholen in de buurt en openbaar vervoer naar de stad was onmogelijk. De straten zijn genoemd naar bekende schrijvers: Sévigné, Ronsard, Rabelais, Tolstoj, Vergilius, Shakespeare, Lamartine, Homerus, Corneille en Fénelon.

Vandaag de dag is Moortebeek een gezellige buurt die haar eigenheid en uniforme uitstraling heeft weten te behouden. Dit heeft de stad te danken aan de coöperatie die de kleur van de gevels en de keuze van materiaal voor de ramen en de infrastructuur bepaalt.

 **Tuinwijk Bon Air of Goede Lucht**
Itterbeekselaan 569, 1070 Anderlecht, Brussel

 - Afstand langs route: 17.17 km

De tuinwijk Bon Air of Goede Lucht werd aangelegd tussen 1921 en 1923 in hartje platteland, ver




Afbeelding 40: Tuinwijk Bon Air of Goede Lucht (Bron: CC)

verwijderd van de in die tijd bebouwde gebieden. De stijl ervan lijkt op die van Het rad (La roue). De naam van de tuinwijk lijkt bedoeld voor de onteigende Brusselaars, die men wil overtuigen om te verhuizen naar die geïsoleerde en moeilijk bereikbare plaats. In datzelfde opzicht houden de straatnamen tal van beloftes in over een nieuw en ander leven in plaats van het zogezegd ongezonde leven in het midden van de stad. Enkele voorbeelden zijn: de Hygiënestraat, Heilzaamstraat, Gezondheidsstraat, Matigheidsstraat, Vruchtbaarheidsstraat, Gelukstraat of de Geestdriftstraat.

Tot op vandaag is Goede Lucht de enige wijk die geen deel uitmaakt van de stad. De Ring rond Brussel vormt een scheidingslijn tussen deze wijk en de stadskern. Een verstrooide wandelaar zou kunnen denken dat hij in een klein dorpje beland is, zoals er zoveel zijn in Vlaanderen: een klokkentoren met een aantal huizen rond. Maar als hij wat beter zou kijken, zou hij merken dat er op het dorpsplein geen kerk staat, maar een school en dat de huizen – ondanks de vele verbouwingen – een gemeenschappelijke stijl vertonen. Verder zou hij merken dat de inwoners duidelijk echte stadsmussen zijn. Ze zijn dan ook via een brug en tunnel verbonden met de stad.

 **Sint-Alenakapel**
Alenaborre 113, Dilbeek

 - Afstand langs route: 17.33 km

De Sint-Alenakapel staat volgens de legende op de plaats waar de heilige Alena is gestorven. Hier zou dus haar arm uitgerukt zijn en zou ze dood neergevallen zijn. De heilige Alena zou in de 7de eeuw geleefd hebben en was de dochter van de heidense heer van Dilbeek. Tegen de zin in van haar



Afbeelding 41: Sint-Alenakapel (Bron: *Pascal Brackman*)

vader bekeerde Alena zich tot het christelijk geloof en trok in het geniep elke avond door de bossen naar Vorst om er de eredienst bij te wonen. Tijdens één van die tochten werd ze gevat door een soldaat van haar vader. Alena verweerde zich en klemde zich vast aan een boom. De soldaten trokken met al hun kracht zodat Alena's arm werd uitgerukt en ze dood neerviel. Een engel bracht de afgerukte arm naar het altaar in Vorst. Daar werd haar lichaam ook begraven en al snel gebeurden er wonderen aan haar graf. Eind 12de eeuw volgde de heiligverklaring en sindsdien wordt de heilige Alena vereerd als patrones tegen onder ander oog- en tandkwalen. Deze heilige wordt hier aanroepen tegen oogziekten. De bakstenen kapel dateert uit 1872. Aan de achterzijde werd water geput uit een bron.



Luizenmolen Anderlecht

Vlindersstraat, 1070 Anderlecht, Brussel



- Afstand langs route: 17.98 km



Afbeelding 42: Luizenmolen Anderlecht (Bron: *William Schmitt*)

Wist je dat de Luizenmolen de laatste molen in het Brussels Gewest is die nog werkt. De Luizenmolen maalde tot 1928. In 1942 werd het beschermd als monument. Moeilijkheden allerhande zorgden echter voor het onherroepelijk verval van de molen, die na het verlies van zijn wieken, ook stilaan begon in te storten. De molen werd in 1954 gedeklasseerd en in 1955 gesloopt. De vzw Luizenmolen Anderlecht liet vanaf 1996 een volledig nieuwe standaardmolen bouwen op een dertigtal meter van de plaats van de oorspronkelijke molen. De feestelijke inhuldiging van de nieuwe Luizenmolen vond plaats op 29 mei 1999. Omwille van de grote symboolwaarde die de Luizenmolen voor Anderlecht heeft, nam de Brusselse regering in 2007 de uitzonderlijke maatregel om de reconstructie van de molen te beschermen als monument.



Luizenmolen



- Afstand langs route: 17.98 km



Afbeelding 43: Luizenmolen (Bron: (c) *J.P.Remy - Visit Brussels*)



Afbeelding 44: Luizenmolen (Bron: (c) *J.P.Remy - Visit Brussels*)


De iets hoger gelegen Luizenmolen is zeker een



Afbeelding 45: Luizenmolen (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)

bezoekje waard. In het panorama dat zich vanaf het begin van deze wandeling onder onze wielen ontvouwt, is de Luizenmolen natuurlijk een symbolisch hoogtepunt van deze van oudsher landschappelijke regio. Het is in feite een replica van een windmolen die tussen 1864 en 1955 op dezelfde plaats stond. De zacht glooiende topografie van het zuidwesten van Brussel leende zich zeer goed voor het gebruik van windmolens, terwijl de valleien eerder geschikt waren voor de bouw van watermolens. De replica werd in 1996 opgetrokken en is sinds 2007 geklasseerd. De molen werkt nog perfect en kan in het seizoen bezocht worden!

 **Hall of Fame**

 - Afstand langs route: 18.84 km



Afbeelding 46: Hall of Fame (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)

Gelegen op de grens van het Vijverspark en het beschermde natuurgebied van Neerpede, strekt de 'Hall of Fame' zich over verschillende kilometers uit onder de Brusselse Ring. Honderden zuilen werden




Afbeelding 47: Hall of Fame (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)



Afbeelding 48: Hall of Fame (Bron: (c) J.P.Remy - Visit Brussels)

met verschillende verflagen beschilderd en vormen samen dé tempel voor de Brusselse 'street art'. Abstracte kalligrafieën staan naast het werk van echte graffiti kunstenaars (realistische of abstracte muurschilderingen, gebaseerd op figuren uit stripverhalen of de muzikwereld). Esthetiek, provocatie, kunst, liefde, rebellie en humor krijgen hier een vrijgeleide. Fiets op deze onwaarschijnlijke plek een stukje onder de ring door om je er helemaal in onder te dompelen! Laat je bijvoorbeeld verbluffen door het werk van Steve Locatelli, die een bekend gezicht uit de Belgische muzikscène vereeuwigde.

 **Neerpedebeek doorkruist de vijver**

 - Afstand langs route: 18.87 km

Deze vijver was oorspronkelijk aangelegd als buffer om het overtollige water van de Neerpedebeek bij een onweer op te vangen. Al snel bleek dat de vijver vervuild werd door de beek. Daarom die constructie waar de beek in zijn eigen bedding de vijver kruist en bij hoog water toch nog het teveel in de vijver laten



Afbeelding 49: Neerpedebeek doorkruist de vijver

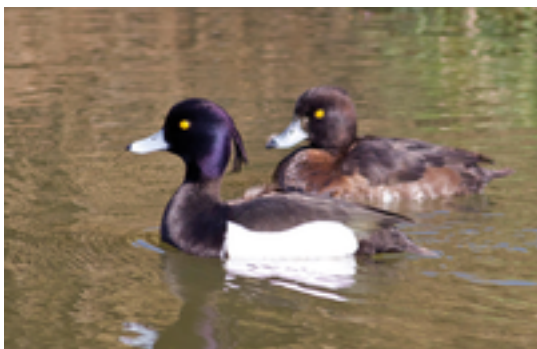
lopen. Let ook op de vele nijlganzen als gevolg van de opwarming van de aarde.



Pedevijver

26

- Afstand langs route: 19.02 km



Afbeelding 50: Pedevijver (Bron: copyright Coördinatie Zenne - Coordination Senne)



Afbeelding 51: Pedevijver (Bron: copyright Coördinatie Zenne - Coordination Senne)

De Pede-vijver ligt in het gelijknamige gewestpark en werd in de jaren tachtig uitgegraven om dienst te

doen als stormbekken en om bij hevige regen het overtollige water van de Neerpedebeek op te vangen. De vijver is erg in trek bij vogels zoals de waterhoen, wilde eend, ijsvogel en de kuifeend. Op de weelderig begroeide oevers staat onder andere moerasspirea, die herkenbaar is dankzij haar lange, roodachtige stengel en (vanaf juni) aan haar geurende bloemen in gebroken wit. De plant heeft een heilzame, aspirineachtige werking.

Kuifeend

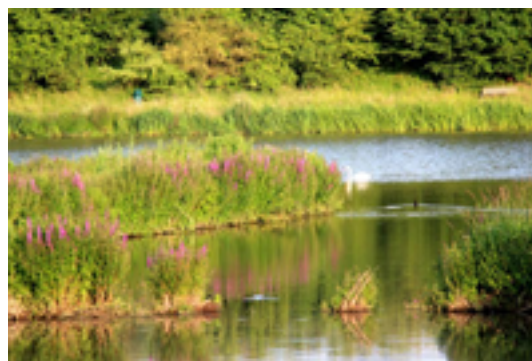
Deze duikend van zoet water komt het hele jaar door in onze vijvers voor. Om zijn voedsel (schaaldieren, insecten...) te vinden, kan de kuifeend 10 tot 20 seconden lang onder water verdwijnen en tot 7 meter diep duiken! Het mannetje is herkenbaar aan de opvallende zwarte pluimen met wit op de zij, en aan het kuifje achteraan in zijn nek.



Stormbekken op de Neerpedebeek

26

- Afstand langs route: 19.21 km



Afbeelding 52: Stormbekken op de Neerpedebeek

Deze vijver werd in het begin van de jaren 80 aangelegd als bekken om de hoge waterstanden van de Pede op te vangen en heeft een capaciteit van 50000m³. De aanvoer van slib heeft voor een geleidelijke dichtslibbing van de vijver gezorgd. De vijver kan het teveel aan water momenteel niet meer opvangen. Baggeren zou de biologische waarde van de site kunnen bedreigen en leveren volgens milieu- en natuurverenigingen slechts een geringe bijdrage in de strijd van de overstromingen.



Lisdodde

Anderlecht

26

- Afstand langs route: 19.28 km

Het pluis van de lisdodde werd al in de prehistorie gebruikt om tondel te maken. Tondel is materiaal dat



Afbeelding 53: Lisdodde (Bron: *Michael Apel*)

(relatief) makkelijk aan te steken is met vuurstenen (silex stenen) of met een vuurboor. Het pluus werd ook soms nog in paardenurine gedrenkt en nadien gedroogd om het nog ontvlambaarder te maken. Naast de lisdodde werd ook nog de tondelzwam gebruikt om tondel te maken. Die vind je meestal in bossen terug.



Neuhaus

Postweg, Sint-Pieters-Leeuw



- Afstand langs route: 20.7 km



Afbeelding 54: Neuhaus (Bron: *Pascal Brackman*)

Hier te Vlezenbeek bevindt zich de hoofdzetel van de Belgische chocoladeproducent Neuhaus. Wist je dat de start van Neuhaus in de Koninginnegalerij in Brussel lag? Neuhaus ontstond toen de Zwitser Jean Neuhaus zich in 1857 vestigde in de Koninginnegalerij. Hij opende er een apotheek waar hij hoestpastilles, drop, spek en tabletten bittere chocolade verkocht, die hij samen met zijn zoon

Frederich runde.



Erasmus metrostation

Anderlecht, Brussel



- Afstand langs route: 20.97 km



Afbeelding 55: Erasmus metrostation (Bron: *bsubway.net*)

Het Erasmus metrostation kenmerkt zich door een opmerkelijke architectuur. Het ontwerp van de Belgische architect Philippe Samyn bestaat uit een in de middenberm van de Lenniksebaan gelegen eilandperron, overspannen door een doek van kunststof. Het dak rust op de zijportalen en vormt elf hele en twee halve zadels. Het perron kan bereikt worden door tunnels aan beide uiteinden van het station. Het station is het zuidwestelijke eindpunt van lijn 5.

Vind de route op RouteYou

Bekijk op mobiel



&rzklly